

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200233
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220200233.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: T. B.D., M.. X.X.XXXX, T.. Y. XXXX/XX, XXX XX Q., o zaplatenie 1 520,54 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 355,14 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania 4,27 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 355,14 Eur od 21.7.2020 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 3.2.2020 sa Všeobecná úverová banka a.s. ako právny nástupca pôvodného veriteľa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 3 488,52 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy od 27.6.2017 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.4.2016 jeho právny predchodca - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 4 500,- Eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 84 mesačných splátkach v sume po 92,49 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 7 769,16 Eur. Žalovaný na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 1 539,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 22.4.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.6.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 21.6.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 3 488,52 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 431,83 Eur, si žalobca v konaní neuplatnil. V podaní z 28.2.2020 k otázke posudzovania schopnosti žalovaného splácať predmetný úver poukázal na skutočnosť, že občiansky preukaz žalovaného nebol odcudzený, a tento prehlásil pravdivosť všetkých ním uvádzaných údajov. Žalobca tvrdil, že z titulu zamestnaneckého pomeru žalovaného preukázal výšku svojho mesačného príjmu a svoje mesačné výdavky. O schopnosti

žalovaného plniť svoj dlh svedčia aj jeho úhrady v dohodnutej výške po uzatvorení zmluvy. Uvádza tiež, že žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy žalovanému znemožnili riadne splácať poskytnutý úver.

3. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk 13.3.2020 písomne nevyjadril a nariadeného pojednávania sa nezúčastnil.

4. Dňa 31.7.2020 bol súdu doručený návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu podľa § 80 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v súvislosti s ktorým žalobca doložil žiadosť o postúpenie a prevod pohľadávok odvolávajúci sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, prílohu č. 3 Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok identifikujúcu postupovanú pohľadávku voči žalovanej, ktorá bola zaevidovaná aj v správnom registri tunajšieho súdu pod sp. zn. 1OpP/17/2018, oznámenie o postúpení pohľadávky z 27.7.2020 a kópiu podacieho hárku o zasielaní tohto oznámenia žalovanému. Okresný súd uznesením č. k. 7Csp/9/2020-98 z 5.8.2020 návrhu na zmenu na strane žalobcu vyhovel dospejúc k záveru, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 19.8.2020, na ktoré sa neustanovil žalobca ani jeho právny zástupca (doručenie predvolania na pojednávanie vykázané 1.6.2020 a upovedomenie o zmene termínu pojednávania 14.7.2020). Žalovaný sa na pojednávanie neustanovil (doručenie predvolania na pojednávanie vykázané 22.5.2020 a upovedomenie o zmene termínu pojednávania 8.7.2020), svoju neúčast na ňom riadne a včas neospravedlnil a ani o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov do začiatku pojednávania nežiadal. Vzhľadom na splnenie podmienok pre vykonanie pojednávania súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu aj žalovaného. Na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu a listinných dôkazov do spisu zabezpečených, hlavne notárskou zápisnicou N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 na č.l. 7-11, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 23.9.2016, predžalobnou upomienkou zo dňa 22.4.2017 s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 21.6.2017, prehľadom splátok a úhrad čerpaného úveru, výpisom z registra úpadcov, Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, oznámením o postúpení pohľadávky z 27.7.2020 a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli 23.9.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver v sume 4 500,- Eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú tieto dohodnuté náležitosti: celková výška úveru: 4 500,- Eur, výška mesačnej splátky 92,49 Eur, počet splátok: 84, celkové náklady spotrebiteľa v sume 2 761,80 Eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v sume 7261,80 Eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 15,90%, ročnej úrokovej sadzbe 15,90%, priemernej RPMN 14,48%, odplate 17,51%, s prvou splátkou splatnou 20.10.2016, ďalšími splátkami splatnými vždy 20. dňa v mesiaci, termínom konečnej splatnosti 20.9.2023. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je zamestnancom spoločnosti Sportisimo s.r.o., s čistým mesačným príjmom v sume 641,- Eur, mesačnými nákladmi na bývanie 0,- Eur, inými splátkami v sume 150,- Eur, bez osôb odkázaných na neho svojou výživou.

7. V článku IX. bod 7. zmluvných podmienok sú obsiahnuté údaje o RPMN, konkrétne vzorec pre jeho výpočet a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania. Podľa bodu 6.1 Zmluvných podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú Pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v Splátkovom kalendári. V zmysle bodu 9.2 Zmluvných podmienok Spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 11.1 Zmluvných podmienok doručovanie písomností medzi Spoločnosťou a Klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa bodu 11.2 Zmluvných podmienok spoločnosť doručuje písomnosti na adresu Klienta uvedenú v Zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú Klientom Spoločnosťou najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu Spoločnosťou. Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy

Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží, inak piatym dňom, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu na poslednú známu adresu Klienta. Podľa bodu 11.3 Zmluvných podmienok písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručenú dňom, v ktorom Klient alebo Povinný podľa údajov Spoločnosti písomnosť osobne prevzal. Článok X zmluvy obsahoval splátkový kalendár splátok s ich rozpisom na istinu, úrok a poistenie. Z neho vyplýva, že k 20.7.2020 bolo splatných spolu 46 splátok úveru, pričom súčet splátok istiny podľa splátkového kalendára predstavuje sumu 1 894,14 Eur.

8. Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 22.4.2017 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 267,47 Eur. Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená 26.5.2017. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 21.6.2017 vyplýva, že uvedeným dňom právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 4 648,16 Eur. Doručenie tohto oznámenia žalobca nepreukazoval.

9. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o pôžičke súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 92,49 Eur, pričom žalovaný zaplatil v období od 24.10.2016 do 31.5.2018 sumu 1 539,- Eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru nespochybňoval.

10. Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 notárskou zápisnicou sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017 uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel-splátkový predaj.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

12. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,

j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

16. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

17. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

18. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

21. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže

vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

23. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. V danom prípade súd právny vzťah medzi žalobcom, ktorý v dôsledku postúpenia pohľadávky v zmluvnom vzťahu nastúpil na miesto pôvodného žalobcu a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch, pričom zo strany súdu bolo potrebné posúdiť, či zmluva obsahuje zákonom vyžadované náležitosti.

27. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní napriek predchádzajúcej výzve súdu nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca síce do vydania tohto rozsudku odpovedal na výzvu súdu z 13.2.2020, avšak žiadne dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nepredložil. Z dokazovania nevyplýva, že by si právny predchodca žalobcu preveroval výšku skutočného príjmu žalovaného. Žalobca tiež netvrdil a ani nepreukazoval, že by využil zákonom predpokladanú možnosť žiadať dlžníka ako spotrebiteľa o poskytnutie úplných, presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tak ako táto povinnosť spotrebiteľa vyplýva z § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej netvrdil a ani nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jeho spôsobilosti splácať daný úver a hlavne netvrdil a nepreukázal posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe údajov získaných z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia (§ 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Porušenie povinnosti pri posudzovaní tejto schopnosti spotrebiteľa prihliadať na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je dôvodom pre uplatnenie sankcií špecifikovaných v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

28. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti.

Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

29. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

30. Opísané zistenia súčasne vedú súd k záveru, že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený úver predčasne (jednorázovo) zosplatiť, pretože pri posudzovaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalovaným nežiadal dlžníka o preukázanie v tomto smere rozhodujúcich skutočností. Preto je aj predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

31. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru, ktorej splatnosť bola dohodnutá priamo v čl. X zmluvných podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujúcom splátkový kalendár. K 19.8.2020 bola v zmysle neho istina úveru splatná v sume 1 894,14 Eur, čo po započítaní žalovaným realizovaných úhrad v celkovej sume 1 539,- Eur znamená, že žalovaný je v omeškaní so splátkami istiny v sume 355,14 Eur. Splatnosť istiny čerpaného úveru v rozsahu sumy 2 605,86 Eur nastane až po dátume vyhlásenia rozsudku a v tejto časti tak súd hodnotí žalobu ako podanú predčasne. Žalobca tak má nárok na vrátenie tejto vyčerpanej a nezaplatennej už splatnej časti istiny úveru a rovnako tak aj na úrok z omeškania z tejto sumy vo výške 5,00% a to za obdobie od žiadaného dátumu 21.1.2020 (kedy sa žalovaný dostal reálne do omeškania so zaplatením splatnej časti istiny) až do 21.7.2020 (posledná splatná splátka úveru pred dňom vydania rozsudku) a to z postupne rastúcej sumy nedoplatku splatnej istiny, ktorý súd prepočítal a ustálil na sumu 4,27 Eur. Rovnako žalobcovi patrí aj úrok z omeškania 5,00% ročne od 21.7.2020 do zaplatenia z celej priznanej sumy istiny, t.j. zo sumy 355,14 Eur do zaplatenia. V tejto časti súd žalovaný nárok nepovažoval ani za premlčaný a aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody uplatnenému nároku vyhovel.

32. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá pre jej nedôvodnosť vychádzajúc z vyššie uvedených záverov.

33. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Vychádzal zo znenia ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Za procesný úspech žalobcu súd považoval sumu 355,14 Eur, čo zodpovedá 10% z pôvodne žalovaného nároku v sume 3 488,52 Eur a žalovaný bol úspešný v rozsahu 90% z pôvodne žalovaného nároku. Keďže však na jeho strane nevznikli žiadne trovy konania, súd vychádzajúc zo zásady procesnej ekonómie rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť

ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.